

PROPOSTA DE RESOLUCIÓ DE LES AL·LEGACIONS PRESENTADES PER L'ASSOCIACIÓ D'EMPRESES DE SERVEIS FUNERARIS DE CATALUNYA EN RELACIÓ AMB L'APROVACIÓ DE LA PROPOSTA DE TEXT ARTICULAT DE LA NOVA ORDENANÇA DE SERVEIS FUNERARIS DE BARCELONA

1. Plantejament

Com a primera al·legació, l'Associació d'empreses de serveis funeraris de Catalunya ("l'Associació d'empreses de SF") posa de manifest que, segons el seu criteri, l'article 9.2 de la proposta de text articulat de la nova Ordenança de serveis funeraris de Barcelona ("l'Ordenança de Serveis Funeraris") és discriminatori. En aquest sentit, l'Associació d'empreses de SF indica que l'Ordenança de Serveis Funeraris *"autoritza la prestació de serveis funeraris sota dos modes diferents segons on estiguin radicades les empreses: el primer és per les empreses establides a Barcelona a les quals se'ls aplica la normal i extensa regulació (...) i el segon sistema és per les empreses que no estan radicades a Barcelona, les del segon paràgraf de l'article 9 de l'Ordenança, a les quals se'ls autoritza per operar a la ciutat sense cap, absolutament cap control o comunicació prèvia"*.

Segons l'Associació d'empreses de SF es tracta d'un règim discriminatori que (i) contravé el principi general d'igualtat de tracte i no discriminació, els articles 5.1, 7.2.d) i 11 de la Llei 2/1997, de 3 d'abril, sobre serveis funeraris (la "**Llei de Serveis Funeraris**"), (ii) no fomentarà la competència i fomentarà la violació de les normes, la "pirateria", i (iii) disminuirà la qualitat del servei i probablement augmentarà els preus dels serveis funeraris.

Amb base en l'anterior es proposa la supressió del segon paràgraf de l'article 9 de l'Ordenança de Serveis Funeraris i que es modifiquin els articles que correspongui, entre els quals hi ha els articles 11 i 24, per tal que totes les empreses funeràries que pretenguin operar en el municipi restin sotmeses als mateixos requisits i afrontin el cost de les prestacions forçoses de manera proporcional als serveis efectuats.

2. Sobre la discriminació de les empreses segons on estan implantades

L'article 9.1 de la nova Ordenança de Serveis Funeraris de Barcelona estableix en el text que resulta de la seva aprovació inicial que:

"Les empreses privades han d'obtenir l'autorització de l'Ajuntament de Barcelona per a poder prestar serveis funeraris a la ciutat de Barcelona. Per a

l'obtenció de l'autorització, l'empresa ha de presentar una sol·licitud d'autorització on es justifiqui el compliment de tots els requisits i condicions establerts a aquesta Ordenança i a la resta de normativa aplicable i, especialment, el manteniment i el respecte de les condicions sanitàries, la garantia del principi de continuïtat dels serveis i el respecte dels altres drets de les persones usuàries abans definits."

En opinió de l'Autoritat Catalana de la Competència (l'"**ACCO**") manifestada en l'informe que consta a l'expedient ("**l'Informe de l'ACCO**") caldria modificar aquesta redacció de l'apartat 1 de l'article 9 per tal d'aclarir que de conformitat amb el marc legal vigent de l'activitat, només estarien sotmeses a l'obligació d'autorització les empreses que es vulguin establir (en el sentit d'exercir el dret d'establiment) en un determinat municipi, en aquest cas Barcelona (article 7.2 de la Llei 2/1997, de 3 d'abril, sobre serveis funeraris; la "**Llei de Serveis Funeraris**"), però no per a prestar-hi els seus serveis.

Segons manifesta l'Informe de l'ACCO, es tractaria de què el redactat de l'article 9 fos coherent amb el que estableixen (i) el Preàmbul de la nova Ordenança de Serveis Funeraris, quan en el seu paràgraf cinquè assenyala que "*de conformitat amb allò establert a la Llei 2/1997, de 3 d'abril, de serveis funeraris s'exigeix l'obtenció d'una autorització prèvia per aquelles empreses que vulguin establir-se a Barcelona però no respecte d'aquells prestadors que ja disposin d'una habilitació prèvia al seu municipi d'origen*", així com (ii) la memòria justificativa de l'Ordenança de Serveis Funeraris, en la qual es fa referència a què el règim d'autorització municipal s'exigeix exclusivament a les empreses que es vulguin establir a Barcelona.

Per tal de donar entrada al que suggereix l'Informe de l'ACCO, es proposa la següent redacció de l'apartat 1 de l'article 9 de la nova Ordenança de Serveis Funeraris:

"Les empreses privades que disposin d'un establiment permanent a Barcelona, així com les que no disposin de títol habilitant per la prestació de serveis funeraris han d'obtenir l'autorització de l'Ajuntament de Barcelona per a poder prestar serveis funeraris a la ciutat de Barcelona. Per a l'obtenció de l'autorització, l'empresa ha de presentar una sol·licitud d'autorització on es justifiqui el compliment de tots els requisits i condicions establerts a aquesta Ordenança i a la resta de normativa aplicable i, especialment, el manteniment i el respecte de les condicions sanitàries, la

garantia del principi de continuïtat dels serveis i el respecte dels altres drets de les persones usuàries abans definits.”

D'aquesta manera, quedaria aclarit que només queden obligades a obtenir l'autorització de l'Ajuntament de Barcelona per a la prestació de serveis funeraris a la ciutat (i) les empreses que vulguin establir-se al municipi de Barcelona (en el sentit d'exercir el dret d'establiment) (article 7.2 de la Llei de Serveis Funeraris), així com (ii) aquelles empreses que, amb independència que s'estableixin o no al municipi de Barcelona, no disposin d'un títol habilitant per a la prestació de serveis funeraris atorgat per un altre municipi de l'Estat.

Per altra banda, l'article 9.2 de l'Ordenança de Serveis Funeraris en la seva aprovació inicial estableix que:

“Les empreses habilitades a altres municipis de l'Estat per a prestar serveis funeraris, que no disposin d'un establiment permanent a la ciutat de Barcelona, poden exercir l'activitat de prestació de serveis funeraris a Barcelona sense necessitat de sol·licitar l'atorgament de l'autorització referida en el punt anterior, sens perjudici del compliment en allò que els correspongui de la present Ordenança i de la resta de la normativa aplicable.”

L'Associació d'empreses de SF al·lega que aquest apartat segon de l'article 9 “*amplia a tots els serveis funeraris – no només el transport- el que pot executar qualsevol empresa fora de la ciutat sense necessitat de cap autorització*” i sol·liciten, en aquest sentit, que es suprimeixi aquest segon apartat de l'article 9.

L'apartat segon de l'article 9 no permet que un operador presti serveis funeraris sense cap autorització. El que estableix és que les empreses que no disposin d'un establiment permanent a Barcelona (a les que es refereix l'apartat 1 de l'article) i que disposin d'un títol habilitant per a la prestació de serveis funeraris vigent en un altre municipi de l'Estat poden prestar serveis funeraris a Barcelona sense autorització de l'Ajuntament.

En aquest sentit, s'ha de recordar quela Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior (la “**Directiva de Serveis**”) ha establert el principi d'eficàcia nacional de les actuacions de l'Administració segons el qual des del moment en què un operador està habilitat per prestar una activitat econòmica podrà prestar-la en qualsevol part del territori i no se li podran exigir requisits addicionals.

En aquesta direcció, l'article 9.4 de la Directiva de Serveis estableix que:

“La autorización deberá permitir al prestador acceder a la actividad de servicios o ejercerla en la totalidad del territorio nacional, incluido mediante la creación de agencias, sucursales, filiales u oficinas, salvo que haya una razón imperiosa de interés general que justifique una autorización individual para cada establecimiento o una autorización que se limite a una parte específica del territorio”.

Així ha estat reconegut pel propi Tribunal Suprem (Sala de lo Contenciós Administratiu, Secció 2ª) en la seva Sentència de 28 de setembre de 2015 (RJ 2015\4216):

“La Ley 17/2009, de 23 de noviembre (RCL 2009, 2256), sobre libre acceso a las actividades de servicios y su ejercicio, que traspone al ordenamiento jurídico español la Directiva de Servicios incluye en su ámbito de aplicación los servicios funerarios. En concreto, la ley exige que cualquier medida que suponga una limitación al acceso o al ejercicio de una actividad de servicios debe estar justificada por una razón imperiosa de interés general y debe ser proporcionada, es decir no debe existir ninguna otra medida menos restrictiva que permita salvaguardar el objetivo que se pretende con la regulación. En consecuencia, [...], la habilitación para llevar a cabo cualquier actividad de servicios funerarios debe ser válida en todo el territorio nacional y con una duración ilimitada, estando las empresas funerarias sometidas a las obligaciones de información y a las previsiones sobre reclamaciones recogidas en la Ley.”

L'Ajuntament no es pot mantenir aliè a aquesta realitat normativa i a una exigència que ve imposada pel Dret de la Unió Europea.

L'anterior s'ha de tenir en compte respecte de la totalitat d'activitats que integren el concepte de serveis funeraris, i no només les de transport i activitats associades, referides en l'article 5.1 de la Llei de Serveis Funeraris, a què es fa referència en les al·legacions.

Això dit, s'ha d'advertir que l'Ajuntament aplicarà la totalitat de les seves potestats administratives (singularment les d'inspecció i sanció) respecte de totes les empreses que prestin serveis funeraris a la ciutat de Barcelona, amb independència del lloc d'origen del títol habilitat. És a dir, el mateix rigor administratiu s'aplicarà en cas de violació de la normativa aplicable per qualsevol operador o que la qualitat no sigui l'exigible, sigui d'on

sigui el lloc de procedència del títol en virtut del qual es desenvolupa l'activitat de prestació. En particular, en cas que es detectessin per l'Ajuntament casos de "pirateria" o d'una disminució de la qualitat del servei (supòsits concrets a què es fa referència en les al·legacions), el règim administratiu previst a l'Ordenança de Serveis Funeraris per a la totalitat d'entitats que operin a Barcelona amb independència del lloc de la seva autorització s'aplicarà amb el màxim rigor.

En aquest sentit, l'article 34 de l'Ordenança de Serveis Funeraris que se sotmetrà a l'aprovació definitiva deixa clar que el règim sancionador que es preveu s'aplicarà a la totalitat de les entitats que prestin serveis funeraris a Barcelona, amb independència del lloc on hagin estat habilitades. En efecte, l'article 34 de l'Ordenança de Serveis Funeraris establirà el següent:

"Les entitats prestadores dels serveis funeraris, siguin empreses públiques o privades, i amb independència d'on hagin estat legalment habilitades, poden ésser sancionades per la comissió de les infraccions tipificades per aquest capítol, sens perjudici de les sancions aplicables per la vulneració de la legislació sectorial i de la normativa en matèria de policia sanitària mortuòria i en matèria de defensa de les persones consumidores o usuàries."

Tenint en compte l'anterior, aquesta al·legació es desestima.

3. Revisió dels articles 11 i 24 en relació amb l'article 7.2.d) de la Llei de Serveis Funeraris

D'altra banda l'Associació d'empreses de SF proposa una modificació dels articles 11 i 24 de l'Ordenança de Serveis Funeraris per tal que tots els operadors, i no només els establerts o radicats a la ciutat, (i) hagin de depositar la garantia prevista en l'article 11 i (ii) afrontin el cost de les prestacions forçoses de caire gratuït o bonificat en forma proporcional a la facturació de cadascuna d'elles (article 24).

Si la redacció dels esmentats articles no respongués a aquests principis s'estaria vulnerant l'article 7.2.d) de la Llei de Serveis Funeraris.

Per tal de clarificar les qüestions suscitées, s'ha considerat apropiat donar una nova proposta de redacció de l'article 24 de l'Ordenança de Serveis Funeraris a efectes de l'aprovació definitiva de l'Ordenança de Serveis Funeraris, que incorpora literalment la

previsió de l'obligació prevista en la Llei de Serveis Funeraris. L'article 24 passarà a tenir la següent redacció:

"Article 24.- Obligacions específiques de servei essencial d'interès general

1. *Amb la finalitat de garantir el principi d'universalitat en l'accés als serveis funeraris, les empreses prestadores de serveis funeraris **que operin en el municipi de Barcelona** tenen l'obligació de prestar serveis de forma gratuïta a qualsevol persona llur lloc de defunció sigui Barcelona.*
2. *D'altra banda, les empreses prestadores de serveis funeraris que operin en el municipi de Barcelona tenen l'obligació de prestar serveis bonificats a qualsevol persona empadronada a Barcelona i amb domicili mortuori a la ciutat. La Comissió de Govern determinarà el cost màxim dels serveis bonificats per cada persona difunta que podrà ser objecte de bonificació.*
3. *Els serveis funeraris gratuïts i, en el seu cas, bonificats, s'hauran de prestar en relació amb les persones difuntes que, d'acord amb l'informe dels serveis socials municipals, ho requereixin per manca de mitjans econòmics propis, o en aquells casos en què ho acordi l'autoritat judicial.*
4. *La Comissió de Govern, mitjançant decret, ha de fixar el llindar màxim d'ingressos anuals de les persones difuntes i, si escau, les seves unitats familiars, que permetrà tenir dret a gaudir de la prestació dels serveis funeraris de forma gratuïta o bonificada. Així mateix, es faculta la Comissió de Govern per a actualitzar el referit llindar, així com per dictar les disposicions necessàries per al desenvolupament del present precepte.*
5. *Els serveis funeraris mínims que, si s'escau, s'han de prestar de forma gratuïta, o, en el seu cas, bonificada són:*
 - a) *Informació i assessorament sobre els serveis mínims que són objecte de prestació gratuïta.*
 - b) *Subministrament del fèretre.*
 - c) *Realització de pràctiques higièniques i sanitàries bàsiques sobre el cadàver, col·locació en el fèretre i dipòsit del cadàver fins al moment del trasllat al seu destí final.*

- d) *Trasllat del cadàver fins al domicili mortuori, si escau, i fins al lloc de destinació final (crematori o cementiri), que serà, en tot cas, Barcelona.*
- e) *La gestió dels tràmits administratius preceptius per a tot el procés, en el sentit indicat en l'article 4.1d) de la present ordenança.*

6. *Les prestacions forçoses previstes en aquest article han de ser ateses, si procedeix la seva prestació d'acord amb els requisits previstos en aquest article, per les empreses funeràries a les quals els siguin sol·licitats els serveis per part de les persones interessades.*

*El cost total de les referides prestacions forçoses, de caire gratuït o bonificat, es distribuirà entre aquells prestadors de serveis funeraris **que operin a Barcelona, de forma proporcional a la seva facturació a Barcelona durant l'exercici immediatament anterior, que es calcularà tenint en compte, en el seu cas, el número de serveis realitzats. El cost de les prestacions forçoses no podrà ser superior al màxim establert per la Comissió de Govern.***

A aquest efecte, els operadors que prestin serveis funeraris a Barcelona, amb independència d'on hagin estat legalment habilitats, han de presentar a l'Ajuntament de Barcelona, dins dels dos primers mesos de cada any, una declaració responsable sobre la seva facturació a Barcelona durant l'exercici immediatament anterior, que es calcularà tenint en compte, en el seu cas, el número de serveis realitzats.

7. *La Comissió de Govern ha d'establir els mecanismes que siguin necessaris per tal d'assegurar el compliment de les prestacions forçoses de serveis conforme allò previst en el present article, i per tal de compensar i rescabalar aquells prestadors de serveis que hagin hagut d'assumir un volum de prestacions forçoses superior al que els correspondria. El rescabament o compensació anirà amb càrrec dels prestadors de serveis funeraris indicats en els apartats 1 i 2 del present article que no hagin assolit el volum de prestacions forçoses que els correspondria. Als efectes de facilitar aquest rescabament i l'equitat del sistema, la Comissió de*

Govern podrà fixar un import unitari de referència per als serveis gratuïts i els bonificats.

8. *Les empreses funeràries romanen obligades a informar de l'existència d'aquestes prestacions gratuïtes i bonificades, de les condicions que han de reunir les persones usuàries per tal de gaudir-les, i, en el cas dels serveis bonificats, el preu total del servei i la quantia de les possibles bonificacions.*
9. *El decret de la Comissió de Govern previst en aquest article ha de preveure la constitució d'una Comissió integrada per representants de l'Ajuntament i dels prestadors de serveis funeraris, que s'ha de reunir al menys dues vegades a l'any, destinada a facilitar el rescabament o compensació prevista en el present article."*

D'aquesta manera es venen a reformular els apartats 1 i 2 de l'article 24, per ampliar l'àmbit subjectiu de l'obligació de prestar serveis funeraris de prestació forçosa de conformitat amb l'article 7.2 d) de la Llei de Serveis Funeraris, el qual estableix que "*l'Ajuntament ha de distribuir aquestes prestacions forçoses entre les empreses de serveis funeraris que operen en el terme municipal, de manera proporcional a la facturació de cadascuna*". Per tant, les empreses funeraris que estan obligades a prestar serveis funeraris gratuïts i bonificats són totes aquelles empreses funeràries, estiguin o no habilitades legalment per l'Ajuntament de Barcelona, que operin en el terme municipal de Barcelona.

Tal i com es demanava, l'obligació s'estén, doncs, a totes les empreses funeràries que prestin serveis funeraris a Barcelona.

D'altra banda, respecte a l'àmbit objectiu, l'apartat 5 de l'article 24 de l'Ordenança de Serveis Funeraris determina els serveis funeraris mínims que, si s'escau, s'han de prestar de forma gratuïta o, en el seu cas, de forma bonificada.

En relació amb el mecanisme de finançament del cost dels serveis de prestació forçosa, s'ha reformulat l'apartat 6 per establir que el cost total es distribuirà entre les empreses funeràries de forma proporcional a la facturació de cada una a Barcelona durant l'exercici immediatament anterior, que es calcularà tenint en compte, en el seu cas, el "*número de serveis realitzats*". El número de serveis és una dada objectiva que permet conèixer aproximadament el valor de la facturació de les empreses funeràries.

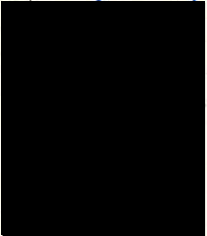
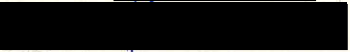
En la mateixa direcció, i en relació amb l'abast de l'obligació de constitució de la garantia, es modifica a efectes de la seva aprovació definitiva l'apartat 1 de l'article 11, per tal d'aclarir els subjectes que estaran obligats a la prestació de la garantia. L'esmentat apartat passarà a dir el següent:

*"Amb la finalitat de respondre del cost dels serveis funeraris de prestació forçosa, **les empreses prestadores de serveis funeraris que operin en el municipi de Barcelona tenen l'obligació de constituir una garantia, que s'haurà de prestar en qualsevol de les formes admeses per la legislació de contractes del sector públic.**"*

Queda clar, d'aquesta manera que l'obligació de constitució de la garantia serà exigible a la totalitat de les empreses que prestin serveis funeraris en el municipi de Barcelona, el que és plenament coherent amb la redacció de l'article 24 de l'Ordenança de Serveis Funeraris i el seu abast subjectiu.

Tenint en compte el que s'ha exposat, s'estima l'al·legació.

Barcelona, 10 de novembre de 2017.

Director d'Empreses, Entitats Municipals i Recursos